



## کرونا همان کروناست

**فاصله‌گذاری اجتماعی درحال کمرنگ شدن است، اما همه‌گیری ویروس کرونا به قوت خود باقی است**



میثم اسماعیلی

جامعه

نیست از واقعیت؛ واقعیتی که حالا از زبان رئیس اداره مراقبت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت عنوان شده است و آن طور که حسین عرفانی گفته «هیچ شواهدی در مورد کاهش قدرت ویروس کرونا در شرایط فعلی نسبت به اسفند ماه وجود ندارد.» تیردت تن به تن ادامه دارد.

هولناکی ویروس کرونا در چهل انسان هاست. ترس از ناشناخته‌ها همیشه جزئی از هراس‌های بشری بوده و همین است که همیشه انسان‌ها را حریص علم می‌کرده. اما حالا رئیس اداره مراقبت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت می‌گوید: ندانسته‌های ما در مقابل دانسته‌ها در مورد کووید- ۱۹ به عنوان یک بیماری نوپدید بسیار بیشتر است و هنوز ابعاد بسیار متفاوتی از این بیماری و عامل بیماری‌زایی آن وجود دارد. روز به روز به علائم این ویروس تازه هم اضافه می‌شود، بیشتر سرماخوردگی و علائم گوارشی و سیستم کلیوی و ادراری بود حالا علائم عمومی مثل حس چشایی و بویایی، ضعف و بی اشتهایی و البته افسردگی هم به علائم قبلی اضافه شده‌است.

#### امید بدون خوشبینی

خوشبین باشیم یا امیدوار؟ جامعه‌شناسانی هستند که باور دارند خوشبینی دشمن امید است، یعنی همان چیزی که به آن احتیاج داریم، آن هم درست به این دلیل که با امید می‌توانیم اعتراف کنیم شرایط چقدر وخیم است. حالا اگر خوشبین باشیم به کشف واکسن تنها به امیدمان ضربه زده‌ایم. حسین عرفانی هم در نشست خبری‌اش تعارفات معمول را کنار گذاشته و آشکارا می‌گوید: «امسال امید بستن به دسترسی به واکسن کووید- ۱۹ واهی است.» هر چند نباید خوشبین بود به کشف این واکسن اما نباید ناامید شد!

#### از شست‌وشوی دست تا حکومت نظامی

به باور مسؤولان وزارت بهداشت و جامعه پزشکی نادانسته‌ها درباره کرونا بیش از دانسته‌هاست. پس باید حالا به دانسته‌های موجود تکیه کرد. رئیس اداره مراقبت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت هم به این دانسته‌ها تکیه می‌کند. او در این نشست به تفصیل مراحل فاصله‌گذاری و قرنطینه در بیماری‌های واگیر توضیح می‌دهد. او می‌گوید: اولین مرحله مقابله با بیماری، جداسازی بیماران است. مرحله دوم، قرنطینه‌است که باید فرد بیمار جداسازی شود. مرحله دیگر به فاصله‌گذاری اجتماعی برمی‌گردد و همه احاد جامعه به شکلی با سایر افراد فاصله خود را حفظ می‌کنند و مرحله چهارم، لاک داون یا حکومت نظامی یا تعطیلی جامعه است.

#### بی‌خیالی و آتش کرونا

تداوم یک اتفاق از اثرگذاری آن میان مردم یک جامعه می‌کاهد. البته شرایط زیستی انسان‌ها هم در این گزاره بی‌تاثیر نیست؛ شرایط زیست که از آن به عنوان اجبار زندگی هم یاد می‌شود. گذشت زمانی حدودا سه ماهه از آغاز فراگیری هم از حساسیت خطرناکی ویروس کرونا میان مردم کاسته است؛ نکته‌ای که میان گفته‌های حسین عرفانی هم به چشم می‌خورد. او می‌گوید: «در هفته‌های گذشته شاهد بودیم بنا به دلایلی، موارد ابتلا به کووید- ۱۹ در کشور رو به افزایش بوده و مقداری از آن به کمتر شدن حساسیت مردم در رعایت موارد بهداشتی و پیشگیری برمی‌گردد. اگر لحظه‌ای درنگ شود، آتش این بیماری افروخته می‌شود و دامنه‌آن، سایر قسمت‌ها را می‌گیرد و عوارض آن سنگین خواهد بود. با عادی سازی شرایط، حساسیت مردم از ۹۰ درصد به ۴۰ تا ۳۰ درصد رسیده است.»

#### کرونا و امنیت کاذب

فارغ از این مساله از بین رفتن درجه حساسیت شهروندان نسبت به این فراگیری، موضوع دیگری که حالا گاه به گاه میان هشدارهای مسؤولان به چشم می‌خورد بحث «امنیت کاذب» است؛ موضوعی که رئیس اداره مراقبت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت هم به آن اشاره دارد. این‌که رعایت برخی از اصول پروتکل‌های بهداشتی به معنی محافظت صددرصدی در مقابل این ویروس نیست. حسین عرفانی هم به این باور است که صرف تدوین پروتکل، تضمینی بر کنترل بیماری نیست. او در این نشست می‌گوید: «در برخی فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی صحبت می‌شود که با تدوین پروتکل‌ها می‌توان فعالیت را برگرداند.» جنس و اصل فعالیت مشخص می‌کند آیا با کنترل بیماری می‌توان فعالیت را انجام داد یا خیر. امروز سؤال شد آیا استخرهای شنا و تالارها بازگشایی می‌شوند یا خیر. عنوان تجمع انسانی با ظرفیت کم و متوسط و زیاد وجود دارد. ماهیت استخر شنا و تالار پذیرایی، جمع شدن مردم در کنار هم و ارتباط تنگاتنگ و مواجهه نزدیک است. حالا آیا در این مواجهه نزدیک می‌توان پروتکل جداسازی را اجرا کرد؟ نه.

#### جهش ویروس، طغیان کرونا

تنها نادانسته‌ها نیست که کرونا را هولناک کرده، چرا که بسیاری از دانسته‌ها هم به حجم هراسناکی ویروس افزوده است. یکی‌اش این گزاره علمی که از زبان حسین عرفانی اعلام شده است؛ این‌که «ویروس آنفلوآنزا مایل به جهش ویروسی است.» رئیس اداره مراقبت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت می‌گوید: «اگر جهش کوچک داشته باشد، منجر به طغیان‌ها و همه‌گیری فصلی می‌شود که سال گذشته شاهد آن بودیم. «اگر جهش اساسی و ریشه‌ای باشد و ویروس جدیدی متولد شود، شیفت آتی ثنی اتفاق افتاده که می‌تواند عامل ایجاد پاندمی آنفلوآنزا باشد و در سال ۱۳۸۸ با آن مواجه شدیم. حدود ده ده سال، یک بار با پاندمی آنفلوآنزا مواجه می‌شویم. همواره باید بهترین شرایط را در نظر بگیریم. امسال ممکن است جهش‌هایی در ویروس آنفلوآنزا اتفاق بیفتد و باید در برابر آن آمادگی داشته باشیم.»



### وقوع ۲۴۰ حریق در ۷۴ روز گذشته در جنگل‌ها

علی عباس نژاد، فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها گفت: در ۷۴ روز گذشته، ۲۴۰ مورد آتش سوزی در جنگل‌ها و مراتع ۱۱ استان کشور روی داده است. وی افزود: وزارت دفاع از سال‌های گذشته ۳۰ میلیارد تومان از سازمان برنامه و بودجه و سازمان جنگل‌ها طلبکار بود. با اعتباری که اخیرا سازمان برنامه و بودجه در اختیار ما قرار داده است، توانسته‌ایم ده میلیارد تومان از این بدهی را پرداخت کنیم، اما همچنان ۲۰ میلیارد تومان بدهکار هستیم. / جام جم

### تکذیب دستگیری یا آزادی عاملان آتش سوزی خائیز

عبدا... سعادتیان، دادستان کهگیلویه و بویراحمد با تکذیب اخبار مربوط به دستگیری یا آزادی عاملان آتش سوزی منطقه حفاظت‌شده خائیز گفت: تاکنون هیچ فرد مشکوکی درباره این پرونده دستگیر نشده‌است که آزاد شده باشد. وی افزود: پس از پیگیری موضوع از دادستان شهرستان بهبهان، مطلع شدیم شایعه دستگیری دوفرد یا اعضای دو خانواده صحت ندارد. البته با دستور قضایی به مرجع انتظامی، آن خانواده‌ها در مرجع انتظامی حاضر شدند و هرگونه درگیری بین خودشان را تکذیب کردند. / ایرنا

اجرای دوباره طرح ترافیک در پایتخت با شلوغی اتوبوس‌ها و مترو همراه بود

# سبقت کرونا از طرح ترافیک

«فقط ۲ درصد، ۲ درصد، با احدى شوخی ندارم.» وزیر بهداشت این دور و برها نیست ولی صدایش هست، توی گوش من، توی گوش مردمی که می‌آیند می‌وروند، توی گوش همه کسانی که کرونا را جدی گرفته‌اند، صدای روز دوشنبه‌اش که رگه‌های عصبانیت داشت که در قاب تلویزیون از پشت ماسکی سفید رنگ گفته بود با احدى شوخی ندارم اگر بار مترو و اتوبوس فقط ۲ درصد بیشتر شود و نیش کلام را روانه کرده بود به سمت طرح ترافیک و همه کسانی که فشار آورده بودند.

۲ درصد را با چشم غیرمسلح چطور می‌شود محاسبه کرد؟ نمی‌شود، ناممکن است. با چشم مسلح اما می‌شود، با صدها دوربین مترو می‌شود، با مانیتورهای مرکز فرماندهی مترو می‌شود، با گیت‌های ورودی هم می‌شود ولی با چشم نه. با چشم می‌شود تقریبی گفت و تخمین زد، می‌شود شلوغی را درک کرد و آپ رفتن فاصله‌ها را دری، ولی نمی‌شود درصد اعلام کرد.



مریم خباز

جامعه

یک ساعت و ربع است که ورود به دو محدوده طرح ترافیک پایتخت دوباره پولی شده، ساعت ۹ و ۴۵ دقیقه صبح است. شهرشلوغ است، زندگی عادی، آن‌قدر عادی که ۵۵ دقیقه قبل در ایستگاه متروی جوامند قصاب، زنی چهل و چند ساله خودش را انداخته جلوی قطار، مثل همه مردان و زنان قبل از خودش که با زندگی وداع کردند و برای عفريت مرگ دست تکان دادند و جلوی چشم صدها مسافر خوشان را انداختند روی ریل قبل فشار قوی و تمام. خبر را هنوز خیلی‌ها نشنیده‌اند، اما شاید حس کرده‌اند

در خط یک مترو که تا جوامند قصاب کش می‌آید قطار مدتی است دیر کرده و جمعیت روی سکوها جمع شده. کرونا همین دور و برهاست، روی پله برقی که مردم به هم چسبیده‌اند، داخل آسانسور که مردم شانه به شانه هم داده‌اند، حتی روی صندلی‌ها که مردم کپپ به کپپ هم نشسته‌اند، ایموچی‌های سبزرنگ بدجنس چپیده‌اند بین مردم و حال ایموچی‌های زرد رنگ را که مرمتند خراب می‌کنند؛ اینها را مانیتور ایستگاه دروازه دولت پخش می‌کند. سکو شلوغ است، یک ایستگاه تقاطعی همیشه شلوغ که ۲ درصد افزایش بار مسافرش را گرچه نمی‌شود چشمی محاسبه کرد، ولی می‌شود با گوشت و پوست درک کرد که امروز شلوغ‌تر از روزهای دیگر است. یک و نیم متر دوری و دوستی، به اندازه بازکردن دسته‌ها از دو سوی بدن؛ تابلوها جابه جابه فاصله‌گذاری را تبلیغ می‌کنند، ولی ما آدم‌های گرافیکی داخل تابلوها نیستیم که بتوانیم دو دست را از دو طرف باز کنیم و بین خودمان و دیگران فاصله بیندازیم. ساعت۷صبح است و دوری و دوستی نشدنی، مسافرها به هم نزدیک شده‌اند و فاصله‌ها به کمتر از ۳۰ سانتی‌متر رسیده، در بعضی واگن‌ها حتی به کمتر از این. از بخش تازانه قطار می‌شود بخش مردانه را خوب دید، مسیر شیبدار است و واگن زنانه بالاتر از مردانه رفته و از آن بالا می‌شود خیل مسافران مرد را دید که دیگر آدم‌های تک تک ایستاده کنار هم نیستند بلکه موجی انسانی‌اند که کف قطار را پوشانده‌اند. قطار

در واگن زنانه قطار می‌توان فعالیت را برگرداند. جنس و اصل فعالیت مشخص می‌کند آیا استخرهای شنا و تالارها بازگشایی می‌شوند یا خیر. عنوان تجمع انسانی با ظرفیت کم و متوسط و زیاد وجود دارد. ماهیت استخر شنا و تالار پذیرایی، جمع شدن مردم در کنار هم و ارتباط تنگاتنگ و مواجهه نزدیک است. حالا آیا در این مواجهه نزدیک می‌توان پروتکل جداسازی را اجرا کرد؟ نه.

تنگانگی در واگن زنانه قطار می‌تواند به دو دلیل، موارد ابتلا به کووید- ۱۹ در کشور رو به افزایش بوده و مقداری از آن به کمتر شدن حساسیت مردم در رعایت موارد بهداشتی و پیشگیری برمی‌گردد. اگر لحظه‌ای درنگ شود، آتش این بیماری افروخته می‌شود و دامنه‌آن، سایر قسمت‌ها را می‌گیرد و عوارض آن سنگین خواهد بود. با عادی سازی شرایط، حساسیت مردم از ۹۰ درصد به ۴۰ تا ۳۰ درصد رسیده است.»

تنگانگی در واگن زنانه قطار می‌تواند به دو دلیل، موارد ابتلا به کووید- ۱۹ در کشور رو به افزایش بوده و مقداری از آن به کمتر شدن حساسیت مردم در رعایت موارد بهداشتی و پیشگیری برمی‌گردد. اگر لحظه‌ای درنگ شود، آتش این بیماری افروخته می‌شود و دامنه‌آن، سایر قسمت‌ها را می‌گیرد و عوارض آن سنگین خواهد بود. با عادی سازی شرایط، حساسیت مردم از ۹۰ درصد به ۴۰ تا ۳۰ درصد رسیده است.»

تنگانگی در واگن زنانه قطار می‌تواند به دو دلیل، موارد ابتلا به کووید- ۱۹ در کشور رو به افزایش بوده و مقداری از آن به کمتر شدن حساسیت مردم در رعایت موارد بهداشتی و پیشگیری برمی‌گردد. اگر لحظه‌ای درنگ شود، آتش این بیماری افروخته می‌شود و دامنه‌آن، سایر قسمت‌ها را می‌گیرد و عوارض آن سنگین خواهد بود. با عادی سازی شرایط، حساسیت مردم از ۹۰ درصد به ۴۰ تا ۳۰ درصد رسیده است.»

سبیلو، آن زن چادری چشم روشن و آن دختر جوان که حرفش عجیب بود که با صدای بلند وقتی مسافری از او خواست ماسک بزند و مواظب خودش و دیگران باشد، گفت من که کرونا را باور نمی‌کنم و تا به حال ندیده‌ام کسی کرونا بگیرد. او به همه چیز شک داشت، می‌گفت کار کار دولت است و اخبار جعلی از بیماری می‌سازد تا به اهدافی که او نمی‌داند چیست برسد و استدلال می‌کند که اگر غیر از این بود او و همه اطرافیانش که هیچ‌کدام نه ماسک می‌زنند و نه کار خاص بهداشتی و مراقبتی می‌کنند باید تا به حال مریض می‌شدند.

#### خودمختاری در اتوبوس

اتوبوس زرشکی مثل ماری رام، میدان را دور می‌زند و در ایستگاه آرام می‌گیرد. ساعت ۱۱ گذشته و خیابان ولی عصر تهران چندان در قرق ماشین‌ها نیست. پارچه خالی خالی ماسک دارها و بی‌ماسک‌ها دوباره اینجا هم پهن می‌شود بدون این که کسی به کسی باشد و کسی به کسی کاری داشته باشد همه سوار می‌شوند. فرمول دوری و دوستی و سلامت دوباره به هم می‌ریزد، صندلی‌هایی که قبلا ضریدر خورده بودند حالا همه زیر فشار بدن مسافران مدفون‌اند و علامت‌های راهنمای ایستادن در نقاط مشخصی از کف اتوبوس حالا بی‌معنی به نظر می‌رسند و جب به جب کف، لگدمال می‌شود. در خطوط اتوبوسرانی تهران به‌خصوص در خطوط شلوغ بی‌آرتی، جمعیت که موج می‌زند فاصله‌گذاری اجتماعی هم موج می‌شود و سرگیجه می‌گیرد، نه نظارتی، نه تذکری و نه حتی چشم نظاره‌گری. مامور ایستگاه حوالی پارک ساعی مسافران را خوب می‌پاید، او سرک می‌کشد و ایستگاه دور و دراز را بخ‌م کردن کمر و کشیدن بدنش به سمت راست و ایستادن روی یک پا، برانداز می‌کند تا نکند از آن سر ایستگاه‌که مامور ندارد کسی بدون بلیت سوار شود، ولی این دو چشم عقابی کاری به کار ماسک نزدن مردم ندارد. مرد دستفروش ماسک ندارد، پسر کوچک فال‌فروش هم ماسک ندارد، زن دستفروش هم فقط دستکش دارد و این سه نفر میان مسافران می‌ولند و با مسافران پیر و جوانی که ماسک ندارند یک کاسه می‌شوند.

#### نتایج روز اول

آتهایی که روزها و هفته‌ها به وزیر بهداشت فشار آوردند تا طرح ترافیک اجرا شود و دغدغه‌شان نیز نه لزوماً آلودگی هوا و ترافیک خیابان‌ها بود حالا حتما خوشحالند. یک بار به سعید نمکی گفته‌شده بود وقتی همه محدودیت‌ها برداشته می‌شود چار طرح ترافیک نباید از سر گرفته‌شود و وزیر آنقدر این حرف را شنیده بود و از قدرتش به عنوان فرمانده مقابله با کرونا استفاده کرده بود که هفت بار جلوی اجرای طرح را گرفت. این بار آخر هم که نمکی با اجرای طرح موافقت کرد معلوم بود دل چرکین است، ولی با شرطی که گذاشت، به ۲ درصد افزایش بار مترو و اتوبوس که اشاره کرد و با خط و نشان نرمی که برای اصرار کنندگان کشید به نوعی شرح داد که اوضاع چندان خوب نیست، با این همه اما طرح ترافیک در تهران اجرا شد و حرف جبهه مقابل وزارت بهداشت به کرسی نشست، تا ۱۳ روز دیگر هم طرح اجرا می‌شود تا آن وقت که مسؤولان جمع‌بندی کنند و به این نتیجه برسند که آیا اجرای مجدد طرح ترافیک به جهش بیماری منجر شده یا خیر. البته آمارها دست کسانی است که مدافع اجرای طرح ترافیک هستند؛ شاید با آمارها بازی شود، شاید کوچک نامایی شود و شاید نتیجه گرفته‌شود که بار مترو و اتوبوس زیاد نشده‌است. فعلا اما آنچه در تهران لمس می‌شود شلوغی محسوس ناوگان حمل و نقل عمومی مخصوصاً مترو به ویژه در خطوط ایستگاه‌های پر تردد است. درمباریز نیز آنچه دیده می‌شود جابه جا شدن ساعت ترافیک است نه از بین رفتن آن. محمد رازقی، رئیس مرکز فرماندهی و کنترل ترافیک پایتخت همیمن را تصدیق کرد و گفته‌است گرچه ترافیک از ساعت ۸ و ۳۰ دقیقه که شروع اجرای طرح است روان شده ولی بار ترافیکی، شروعی زودهنگام داشته و به قبل از ساعت ۶ صبح منتقل شده که بیشتر در بزرگراه‌های نواب، همت، حکیم، شهید فهمیده، شهید لشکری، امام علی (ع) و خیابان‌های آزادی و دماوند دیده شده‌است.

## جامعه +

نتیجه مطلوبی از ۱۰۸ روز مبارزه به دست نیامده ولی مردم و مسؤولان هر دو خسته شده‌اند. متخصصان چینی و آمریکایی به تازگی در دو مطالعه جداگانه نشان داده‌اند زدن ماسک نقش مهمی در مهار کرونا دارد حتی برای مهار کرونا در خانه، با این حال اما هنوز ماسک زدن در کشور ما به فرهنگ عمومی تبدیل نشده و آنجا که استفاده از ماسک به ظاهر اجباری شده، درعمل اجبار وجود ندارد و نظارتی در کار نیست، چه رسد به تقویت ناوگان حمل و نقل عمومی یا نظارت بر عملکرد اصناف که نه امروز بلکه سال‌های متمادی است در کشور ما راه به جایی نبرده‌است.